ECLI:LV:RIRT:2018:0228.C33418117.1.S

Lietas arhīva Nr. C-2472-18/25

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Jūrmalā 2018.gada 28.februārī

Rīgas rajona tiesa:
tiesnesis Raimonds Buls,
tiesas sēdes sekretāre Gita Skrodere,
piedaloties prasītāja pārstāvim /pers. A/, atbildētāja pārstāvim advokātam Aivaram Pličam, iztiesāja atklātā tiesas sēdē civillietu- /pers. B/ prasībā pret /pers. C/ par zaudējumu atlīdzības piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] 2017.gada 28.februārī prasītājs cēla tiesā prasību pret atbildētāju /pers. C/, iesniedzot prasības pieteikumu, tajā prasības priekšmetu norādot,- par zaudējumu atlīdzības piedziņu.

[2] Prasības pieteikumā ietverts šāds prasījums: piedzīt no atbildētāja par labu prasītājam zaudējumu atlīdzību 17 566,82 eiro. Noteikt prasītājam tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos procentus.

[3] Prasības pieteikumā- citu apstākļu starpā- norādīts, ka 2003.gada 29.aprīlī pušu starpā tika noslēgts pirkuma līgums, saskaņā ar kuru atbildētājs pārdeva prasītājam valdījuma tiesības uz zemes gabalu, kas plānā apzīmēts ar Nr.35, kura platība 1539 m^2, atdalot to no atbildētājam tiesiskā valdījumā esoša zemes gabala "/Nosaukums A/", kas atrodas Babītes un Mārupes pagastos, jaunizveidojamā ciematā "/Nosaukums B/". Saskaņā ar pirkuma līgumu atbildētājs pārdeva prasītājam zemes gabalu par 18 468 ASV dolāru. Prasītājs pilnībā ir samaksājis pirkuma maksu, ko prasītājs uzskata par maksu par zemesgabala pirkumu. Pirkuma līguma noslēgšanas dienā pušu starpā tika noslēgts arī līgums par komunikāciju pievadīšanu 35.zemesgabalam ciematā "/Nosaukums B/". Prasītājs nav ieguvis savā īpašumā šo zemes gabalu. Norādīts, ka atbildētājam zemes gabals, par ko pušu starā tika noslēgts pirkuma līgums, nekad nav piederējis. Prasītājs ir vērsies policijā ar lūgumu saukt atbildētāju pie krimināltatbildības. Tika ierosināts kriminālprocess par atbildētāja izdarītu krāpšanu, kas ar Rīgas rajona tiesas 2016.gada 2.maija lēmumu tika izbeigts, jo prokurors attiecās no apsūdzības. 2016.gada 23.septembrī prasītājs ir rakstveidā lūdzis atbildētāju atdot prasītāja samaksāto naudu, bet atbildētājs uz šo iesniegumu neatbildēja. Atbildētājs nav izpildījis līgumu, tāpēc, prasītāja ieskatā, ir uzskatāms, ka atbildētājs ir nodarījis prasītājam zaudējumus 18 468 ASV dolāru apmērā, kas, prasības celšanas laikā ir 17 566,82 eiro.

[4] Atbildētājs/pers. C/ tiesai iesniegtajā rakstveida paskaidrojumā norāda, ka prasību neatzīst. Norādīts, ka visu laiku, kamēr notika prasības pieteikumā norādītais kriminālprocess, visi atbildētājam piederošie nekustamie īpašumi bija arestēti, un tāpēc nebija nekādu iespēju pabeigt īpašuma "/Nosaukums A/" detālplānojuma izstrādi. Tikai pēc īpašumu arestu atcelšanas atbildētājam bija iespējams turpināt darbu pie zemes gabala sadales mazākos zemes gabalos, kas arī tika veikts. Norādīts arguments, ka prasītājs prasībā nav norādījis, kāda ir bijusi atbildētāja prettiesiska darbība. Norādīts, ka atbildētājs nekad nav atteicies no savām saistībām, kuras atbildētājam noteic pušu starpā noslēgtais pirkuma līgums.

[5] Tiesas sēdē, kas notika 2018.gada 14.februārī, kurā tika uzsākta un arī pabeigta lietas izskatīšana pēc būtības, prasītāja pārstāvis prasību uzturēja, tiesas sēdē sniegtajā paskaidrojumā norādot prasības pieteikumā norādītos apstākļus.

[6] Atbildētāja pārstāvis prasību neatzina, paskaidrojumā norādot atbildētāja rakstveida paskaidrojumā norādītos apstākļus.

Motīvu daļa

[7] Tiesa, noklausījusies iepriekšminēto lietas dalībnieku paskaidrojumus, pārbaudījusi un novērtējusi lietā esošos pierādījumus, atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma, tālāk norādītu motīvu dēļ.

[8] Ar 2003.gada 29.aprīlī starp pusēm noslēgto pirkuma līgumu, tiesa nodibināja, ka atbildētājs pārdeva prasītājam valdījuma tiesības uz zemes gabalu 1539 m^2 platībā, kas plānā iezīmēts ar Nr.35, atdalot to no atbildētājam tiesiskā valdījumā esošā zemes gabala "/Nosaukums A/", kas atrodas Babītes un Mārupes pagastos, jaunveidojamā ciematā "/Nosaukums B/".

[9] Kaut arī pirkuma līguma 1.punktā noteikts, ka atbildētājs prasītājam pārdeva valdījuma tiesības uz zemes gabalu, no citiem pirkuma līguma noteikumiem, piemēram,- ka pārdodamais zemes gabals tiek izveidots kā atsevišķs nekustamais īpašums (1.punkta 4.rindkopa); pārdevējs pārdod pircējam šā līguma 1.punktā minēto zemes gabalu par 18 468 *USD*; zemes cenā nav iekļautas komunikāciju izmaksas (līguma 2.punkta 1.rindkopa); pārdevējs ar savu parakstu apliecina, ka pārdodamais nekustamais īpašums nav nevienam citam atsavināts [..] (4.punkts), izriet, ka- faktiski- atbildētājs pārdeva nekustamo īpašumu- zemes gabalu.

[10] Atbildētājs nav apstrīdējis faktu, ka 2003.gada 23.oktobrī ir pilnībā saņēmis no prasītāja pirkuma maksu 18 468 ASV dolāru.

[10.1] Pušu starpā noslēgtā pirkuma līguma 2.punkts noteic, ka līgumslēdzēji vienojas, ka 10 dienu laikā pēc visu atdalīšanas un parcelācijas dokumentu sagatavošanas tiek noformēts nekustamā īpašuma nostiprinājuma lūgums, ar nosacījumu, ka būs samaksāta pilna pirkuma cena.

[10.2] Pirkuma līgumā noteikts, ka pārdevējam pirkuma līgumā norādīts nekustamais īpašums ir tiesiskā valdījumā saskaņā ar zvērināta notāra Luža Saknes 2003.gada 3.janvārī apliecināto pirkuma līgumu.

[10.3] Tiesa nodibināja, ka 2003.gada 3.janvārī, pamatojoties uz zvērināta notāra Luža Saknes apliecināto pirkuma līgumu, /pers. D/ pārdeva atbildētājam un /pers. E/ katram ½ domājamo daļu no diviem zemes gabaliem, kuru kopējā platība 8,9 ha, kas atrodas Rīgas rajona Babītes un Mārupes pagastos ar nosaukumu "/Nosaukums A/", apzīmējumi kadastros 8048-100-0072 un 8076-001-003.

[10.4] Ieskatoties iepriekšminēto nekustamo īpašumu zemesgrāmatas nodalījumos (Babītes pagasta zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs A/un Mārupes novada zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs B/), tiesa nodibināja, ka atbildētājs, atbildētājam piederošās, nekustamo īpašumu domājamās daļas 2004.gada 8.aprīlī un 2004.gada 13.aprīlī ir uzdāvinājis /pers. F/.

[10.5] Nodibinot iepriekšminētos apstākļus, tiesa secina, ka atbildētājs, neizpildot savas saistības, ko noteic pušu starpā noslēgtā pirkuma līguma 2.punkts,- noformēt nekustamā īpašuma nostiprinājuma lūgumu pēc pilnas pirkuma cenas saņemšanas-, un pirkums līgums pārdevējam,- nodot pircējam pārdoto lietu-, ar kuru atbildētājs rīkojās kā īpašnieks, nekustamo īpašumu [domājamo daļu] ir uzdāvinājis /pers. F/.

[11] Civillikuma 2022.pants noteic, ka pirkuma līguma abām pusēm cieši jāievēro savi pienākumi; sevišķi pārdevējam līdz pārdotās lietas nodošanai tā jāglabā ar lielāko rūpību un jāatbild šajā ziņā arī par katras neuzmanības sekām.

Civillikuma 2030.pants noteic, ka, ja pirkto lietu nemaz nenodod vai nenodod attiecīgā kārtā, tad pircējs var prasīt atlīdzību par visiem zaudējumiem, it sevišķi, ja nodošana kļuvusi neiespējama aiz pārdevēja vainas.

[11.1] Tiesa konstatē atbildētāja prettiesiskas rīcības esību,- kas ir līgumiskas saistības, ko, spriežot pēc lietā nodibinātajiem apstākļiem, atbildētājs nav vēlējies izpildīt, jo ir uzdāvinājis atbildētājam piederošo nekustamo īpašumu, kura daļu iepriekš pārdeva prasītājam, citai personai, pārkāpums-, kad atbilstoši Civillikuma 1779. un 2030.pantam atbildētājam ir pienākums atlīdzināt prasītājam zaudējumus.

[11.2] Civillikuma 1785.pants noteic, ka, ja zaudējumu atlīdzības pienākums izriet no līgumiskas saistības pārkāpuma, tad atlīdzības apmēru noteic šā līguma saturs.

[11.2.1] No pušu starpā noslēgtā pirkuma līguma un prasītāja paskaidrojumā norādītā fakta, ko nav apstrīdējis atbildētājs, izriet, ka prasītājs samaksāja atbildētājam par pirkuma priekšmetu, kas faktiski bija nekustamais īpašums, pirkuma maksu 18 468 ASV dolāru, kas prasības celšanas laikā ir 17 566,82 eiro.

[11.2.2] Tiesa, ievērojot Civillikuma 1770, 1772. un 1785.panta noteikumus, atzīst par pamatotu prasītāja argumentu, ka prasītāja samaksātā pirkuma maksa ir nosakāma par prasītāja ciestā zaudējuma apmēru.

[11.3] Tiesa atzīst, ka lietā ir pierādīta arī cēloniskā sakara esība starp atbildētāja prettiesisku rīcību un prasītāja ciesto zaudējumu.

[12] Civillikuma 1779.pants noteic, ka katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis.

Juridiskajā literatūrā ir atzīts, ka līgumisko zaudējumu un ārpus līgumiska kaitējuma atlīdzības pamati ir trīs:
1) prettiesiska vainojama rīcība,
2) zaudējuma (kaitējuma) esamība,
3) cēloniskais sakars starp pirmo un otro.
(*skatīt*: *Prof.Dr.habil.iur. Kalvis Torgāns "Vainas vai attaisnojumu meklējumi civil tiesībās". Publicēts: "Jurista Vārds", 2005.gada 31.maijs, Nr.20 (375)*).

[12.1] Savukārt Civillikuma 2021.pants noteic, ka no pirkuma līguma izceļas abām pusēm savstarpējas prasījuma tiesības kā uz līguma izpildīšanu, tā arī uz zaudējumu atlīdzību.

Tiesa konstatē, ka prasītājs nevar prasīt no atbildētāja pirkuma līguma izpildīšanu, jo atbildētājs vairs nav tās lietas īpašnieks, par kuras pārdošanu pušu starpā tika noslēgts pirkuma līgums, tāpēc un saskaņā ar iepriekšminēto tiesību normu prasītājam ir prasījuma tiesības pret atbildētāju par zaudējumu atlīdzību.

[12.2] Pamatojoties uz lietā ar pierādījumiem nodibinātajiem apstākļiem, tiesa secina, ka prasītājs pamatoti vaino atbildētāju prettiesiskā vainojamā rīcībā, un, nodibinot visus nepieciešamos priekšnoteikumus zaudējumu atlīdzināšanai, tiesa, pamatojoties uz Civillikuma 1779., 1785., 2022.pantu, apmierina prasību par zaudējumu atlīdzības piedziņu.

[13] Pilnīgi apmierinot prasību, tiesa, pamatojoties uz Civilprocesa likuma (turpmāk-CPL) 41.panta pirmo daļu, piespriež no atbildētāja prasītāja samaksātos un pierādītos tiesas izdevumus, kas šajā lietā ir: samaksātā valsts nodeva 853,80 eiro apmērā par prasības pieteikumu un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, kas ir ar tiesas pavēstu piegādāšanu saistītie izdevumi 4,70 eiro apmērā.

[14] CPL 195.pants noteic tiesai pienākumu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, spieduma rezolutīvajā daļā norādīt prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt procentus, minot to apmēru.

Izpildot iepriekšminētajā tiesību normā tiesai noteikto pienākumu un ievērojot prasītāja lūgumu, tiesa nosaka, ka prasītājam ir tiesības saņemt no atbildētāja procentus- 0,5 % apmērā mēnesī no piedzītās zaudējumu atlīdzības summas, kuru apmēru (procentu) tiesa noteica, ievērojot Civillikuma 1765.panta pirmās daļas noteikumus.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz CPL 8.panta pirmo daļu, 97.panta pirmo daļu, 190.pantu, tiesa

n o s p r i e d a

apmierināt pilnīgi prasību.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. B/ zaudējumu atlīdzību 17 566,82 eiro apmērā un tiesas izdevumus 858,50 eiro eiro.

Noteikt atbildētājam desmit dienu termiņu no sprieduma spēkā stāšanās dienas sprieduma labprātīgai izpildei.

Par labu prasītājam piedzīto naudas summu samaksu atbildētājam ir jāveic šādā kontā: LV32NDEA0000082716435, kas atrodas AS "Luminor bank".

Noteikt tiesības prasītājam saņemt no atbildētāja par laiku līdz sprieduma izpildei procentus- 0,5% apmērā mēnesī- no piedzītās atlīdzības summas.

Spriedumu 20 dienu laikā no 2018.gada 28.februāra, kad ir sastādīts pilns spriedums, var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijā, apelācijas instances tiesai adresēto apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas rajona tiesā.

Tiesnesis ***(personiskais paraksts)*** **Raimonds Buls**